

РЕЦЕНЗИЯ

от доцент доктор Милорад Руменов Йорданов
катедра „Национална сигурност” при Учебно-научен център
„Национална сигурност и обществен ред“
Висше училище по сигурност и икономика

на дисертационен труд на
Стилиян Огнянов Кротнев

„УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ УПРАВЛЕНИЕТО НА СТРУКТУРИТЕ НА МИНИСТЕРСТВОТО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ ПРИ ИЗВЪНРЕДНИ СИТУАЦИИ“

представен за придобиване на образователна и научна степен „доктор”
в област на висшето образование: 9. „Сигурност и отбрана“,
професионално направление: 9.1. „Национална сигурност“,
докторска програма „Противодействие на престъпността и опазване на
обществения ред“

Пловдив

2023

1. Актуалност и значимост на разработвания научен проблем

Дисертационният труд е посветен на изследване, насочено към усъвършенстване управлението на структурите на МВР при извънредни ситуации. Дисертационният труд включва увод, три глави, изводи към всяка глава, заключение и приложения. Същият е с общ обем 141 страници, от които списък на използваната литература – 10 страници. Списъкът на използваната литература включва 121 литературни източника, от които 103 на кирилица и 17 на латиница.

В увода на дисертационния труд е представена актуалността и значимостта на темата, обекта, предмета, целта, основните задачи на изследването, работната хипотеза, методите на изследването и поставените ограничения.

Актуалността на дисертационния труд се обуславя от рисковете и заплахите от пандемии, регионални войни, терористични актове, на фундаменталистки идеологии и религиозен фанатизъм, икономически кризи, катастрофи, промишлени аварии и ефективността от дейността на структурите на МВР за тяхното овладяване.

Дисертационният труд изследва ефективността на структурите на МВР при овладяване на настъпващи кризисни събития, различаващи се в голяма степен от познатите досега, изискващи ново познание и нови способности за реагиране на предизвикателствата.

Изследването е опит да се обобщят и систематизират знания и обосноват целесъобразни препоръки за повишаване ефективността на управленската дейност на ръководните органи в структурите на МВР при взаимодействието между наличните сили и средства в процеса на овладяването извънредни ситуации. Това е особено значимо в наши дни, когато са налице проблеми, които в най-висока степен влияят върху способностите на страната да постигне устойчиво състояние на национална сигурност.

С изпълнението на поставените изследователски задачи авторът постига целта на изследването в дисертационния труд, да се изясни същността на извънредни ситуации и да се предложат направления за повишаване ефективността от управлението на структурите на МВР при овладяването им.

2. Оценка на научните резултати и приносите на дисертационния труд

В дисертационния труд е проведено изследване на ефективността на Системата за управление на МВР при извънредни ситуации, посредством прилагането на която, се осигурява: анализ и оценка на риска от възникване на извънредни ситуации; поддържане на готовност за действие при извънредни ситуации; постоянен обмен на информация; координация на действията на органите за управление и на силите за реагиране при извънредни ситуации и ефективно използване на наличните ресурси.

Според авторът процесът на планирането при управлението на извънредни ситуации е координиращ процес, целящ да се определи най-добрият метод за изпълнение на задачите или за планиране на възложените бъдещи действия.

В първа глава на дисертационния труд са изследвани теоретичните основи на процесите при организацията и управлението при извънредни ситуации. Според авторът планирането като важна функция на управленския процес е координирана съвместена дейност, която има за цел да определи най-добрия метод за изпълнение на задачите по овладяването на извънредните ситуации. То се извършва в зависимост и на основа на цели и приоритети, приети от определени от законите, институции и ресурсите, с които Р България разполага.

Прави впечатление направеният критичен прочит и анализ на знанията по същността и съдържанието на извънредните ситуации. Анализирани са съществуващата класификация на извънредните ситуации

и е предложена оценка на възможните извънредни ситуации на територията на Република България.

Във втора глава, докторанта посочва, че резултатите от цялостното изследване определят същността и характера на извънредните ситуации и посочват вероятната обстановка на територията на Р България. На територията на страната е възможно възникването на извънредни ситуации от техногенен, природен и екологичен характер. Според докторанта в никакъв случай не бива да се изключват и извънредни ситуации, породени от въоръжен конфликт, опити за нарушаване на конституционния и обществен ред, граждански размирици и конфликти на социална, етническа или религиозна основа.

Анализът на вероятната обстановка на територията на страната при извънредни ситуации показва, че за управлението на извънредни ситуации е необходимо ефективно прилагана система от принципи, изисквания, правила и действия, подпомагаща органите за ръководство и управление в процеса на тяхното предвиждане, предотвратяване и овладяване.

В трета глава на изследването се моделират направления за усъвършенстване на управлението на структурите на МВР при извънредни ситуации. В хода на разработката е приложена методология, в която посредством метода на SWOT анализа са определени силните и слабите страни на Системата за управление на МВР при извънредни ситуации. Проведено е теоретично и емпирично изследване на дейността на основните структури на МВР при извънредни ситуации. На критичен анализ и оценка са подложени получените резултати в светлината на ефективността на управлението на структурите на МВР при извънредни ситуации. Определени са основните направления за усъвършенстване на управлението на структурите на МВР при извънредни ситуации. Предложен е структурен модел на Система за автоматизиране на управленския процес в МВР при извънредни ситуации.

Изграждането на Система за автоматизиране на управленския процес в МВР, според г-н Кротнев ще доведе до повишаване ефективността на управлението на структурите при извънредни ситуации. Създаването на софтуер за Интегрирана информационна система (ИИС), ще подпомогне дейностите на органите за управление и ще осигури взимането на информирано управленско решение в реално време.

Постигнатите научни резултати отразяват до голяма степен натрупаните от автора знания за ръководството на структурна единица в МВР.

Като научен принос на дисертацията може да се открие критичния прочит и анализ на знанията и постиженията по проблема извънредни ситуации, включващ исторически преглед, текущо познание, текуща теория и практика, мнения на други изследователи и резултати от други изследвания.

Направен е критичен прочит и анализ на знанията по същността и съдържанието на извънредните ситуации. Анализирана е съществуващата класификация на извънредните ситуации и е предложена оценка на възможните извънредни ситуации на територията на Република България.

На основата на определената настояща ефективност на управлението на структурите на МВР за действие при кризисни ситуации са моделирани основните направления за усъвършенстване на управлението на структурите на МВР при извънредни ситуации:

- предложен е структурен модел на Система за автоматизиране на управленския процес в МВР при извънредни ситуации и е определена необходимостта създаването на софтуер за Интегрирана информационна система;

- доказана е необходимостта от повишаване подготовката на служителите от управленските структури по отношение познаването на управленските технологии и същността на кризисните процеси.

Получените резултати от проведеното изследване могат да послужат за развитието на държавната политика по отношение на системата за защита на населението при бедствия.

По темата на дисертационния труд са посочени три публикации в Годишника на научните трудове на ВУСИ. Публикациите са самостоятелни и са в направлението на научните изследвания на автора. Показват задълбоченост и обхватност при подготовката и извършването на научно-изследователския процес.

3. Становище относно наличието или липсата на плагиатство

Не ми е известна друга разработка, отговаряща на темата на дисертационния труд, както и не установявам наличие на плагиатство в дисертацията и/или в публикациите по нея.

4. Критични бележки

При оформлението на дисертационния труд и на автореферата към него има допуснати редакционни грешки и повторения.

Препоръчвам резултатите от изследването да получат необходимата публичност чрез издаването книга на базата на защитен дисертационен труд.

Препоръчвам на г-н Стилиян Кротнев да насочи публикационната си дейност към издания, реферирани и индексирани в световната научна мрежа на български и английски език (Web of science, Scopus).

Предвид демонстрираните от докторанта отлична теоретична и практическа подготовка и изследователски умения бих препоръчал да продължи анализа по ключови понятия в избраната предметна област и сред публикациите на повече чуждестранни автори.

Не мога да посоча съществени слаби страни на дисертационния труд.

5. Заключение

Предложеният за защита дисертационен труд на Стилиян Огнянов Кротнев е в съответствие с разпоредбите на Закона за развитие на

академичния състав в Република България, правилника за неговото прилагане и правилниците на Висшето училище по сигурност и икономика.

Същият представлява завършено изследване с ясни научни и практико-приложни резултати и отговаря на изискванията за получаване на образователна и научна степен „доктор”.

Авторът ползва професионален научен подход за изследователските си тези. Той прилага класическа схема за структуриране на дисертацията, подкрепена с съвременна методология и актуална емпирика. Чрез тях докторантът демонстрира качества и умения да систематизира, изследва, моделира и доказва.

Бих желал да поставя следния уточняващ въпрос:

Каква структурна или организационна реформа трябва да бъде направена в МВР за повишаване ефективността от управлението на структурите на Министерството при овладяването на извънредни ситуации?

6. Оценка на дисертационния труд

На база постигнатите научни и научно-приложни резултати в дисертационния труд, успешната научно-изследователска дейност на докторанта, давам своята положителна оценка на дисертационния труд на тема „Усъвършенстване на управлението на структурите на министерството на вътрешните работи при извънредни ситуации“. Предлагам на членове на научното жури присъждането на образователна и научна степен „доктор” в област на висшето образование 9. „Сигурност и отбрана“, професионално направление 9.1. „Национална сигурност“, научна специалност „Противодействие на престъпността и опазване на обществения ред“ на Стилиян Огнянов Кротнев.

28.03.2023 г.

гр. Пловдив

Изготвил становището:

(доц. д-р Милорад Йорданов)